

Toelichting/Achtergrondinformatie

De Wet publieke gezondheid (Wpg) verplicht de colleges van gemeenten die samen een Veiligheidsregio vormen, een gezondheidsdienst in te stellen en in stand te houden voor de uitvoering van taken genoemd in die wet. De colleges hebben daarbij geen vrijheid in de keuze voor de rechtsvorm. De Wpg stelt het verplicht een gemeenschappelijke regeling te treffen waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld.

De functies van de GGD - preventie en acute zorg - zijn bij uitstek overheidstaken, uit te voeren door de gemeentelijke gezondheidsdienst.

De gemeente formuleert zijn gezondheidsbeleid en stuurt de GGD vanuit dat kader aan. De GGD moet dan ook genoeg keuzevrijheid bieden en voldoende flexibel zijn om aan te sluiten op de lokale wensen. Maar hij moet ook bedrijfsmatig optimaal kunnen opereren om daarmee de risico's voor de gemeenten te minimaliseren.

De uitgangspunten bij de vormgeving van de bestuurlijke structuur zijn dan ook:

- Gemeenten hebben een regierol. Daarnaast moeten zij de GGD zo nodig direct kunnen inzetten.
- Er moet ruimte zijn voor gemeenten om de GGD zowel individueel als gezamenlijk aan te sturen.
- De GGD functioneert binnen de (gemeentelijke) kaders als een zelfstandige, professionele organisatie.
- Gemeenten moeten kunnen ingrijpen als de GGD de taken niet goed uitvoert.

Van belang is dat de GGD een slagvaardige bedrijfsvoering kan voeren, die leidt tot het behalen van de door de gemeenten geformuleerde doelen. Daarbij kunnen de gemeenten inhoudelijke kaders stellen en op afstand toezicht houden op het beheer van de GGD.

Het Algemeen Bestuur richt zich vooral op de beleidskaders, de begroting en de rekening. Het Dagelijks Bestuur richt zich vooral op het toezicht op de directie.

In 2015 is de Gemeenschappelijke Regeling van de GGD Brabant-Zuidoost grondig gewijzigd. De wijzigingen t.o.v. de huidige regeling (tevens bijgevoegd) zijn in de tekst gemarkeerd.

Aanleiding voor het in procedure brengen van deze wijziging is voornamelijk een herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Daarnaast is op verzoek van het GGD bestuur kritisch gekeken naar:

- De beschrijving van doel en taken van de GGD, gelet op de uitkomst van de recent gevoerde discussie over de basistaken van de GGD (zie de artikelen 3 en 4 van de GR).
- De verdeling van bevoegdheden tussen Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, Voorzitter en Directeur (zie de artikelen 5, 10, 14, 17, 28 en 31 van de GR)
- Afspraken die gemeenten met elkaar kunnen en willen maken m.b.t. financiële risico's en frictiekosten bij beëindigen van taken (zie artikel 35 van de GR).
- Verantwoordings- en informatieplicht van leden van het Algemeen Bestuur richting colleges van B&W en gemeenteraden (zie de artikelen 24 t/m 27 en 32 t/m 34 van de GR).

In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn enige duale elementen in de van oorsprong monistische verhouding tussen Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur doorgevoerd. Ook is de positie van de gemeenteraden/staten ten opzichte van het bestuur van het openbaar lichaam versterkt.

De duale elementen vindt u terug in het opnemen van eigen bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur van de GGD in artikel 16 van de GR en in het vestigen van een actieve informatieplicht van leden van het Dagelijks Bestuur richting het Algemeen Bestuur in artikel 24. Ook het Algemeen Bestuur zelf heeft meer explicietere bevoegdheden gekregen (artikel 5).

De versterkte rol van de gemeenteraden komt tot uitdrukking in een uitgebreide inlichtingenplicht van het bestuur van het openbaar lichaam richting colleges en raden. De verantwoording die een lid van het Algemeen Bestuur aan het bestuursorgaan dat hem heeft aangewezen, dient af te leggen, kan in het uiterste geval bovendien resulteren in een ontslag als lid. Ook dat is nieuw in de GR.

Een ander instrument dat geïntroduceerd wordt in de GR om de positie van de raden bij de besluitvorming door het openbaar lichaam, te verstevigen is de voorhangprocedure. Bij dossiers die de kwalificatie majeur verdienen, bijvoorbeeld omdat er politieke implicaties aan verbonden zijn, kan het Algemeen Bestuur ervoor kiezen eerst het gevoelen van de raden in te winnen voordat zij daarover een besluit neemt. Deze procedurestap is in ieder geval al verplicht bij het oprichten of deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen door het openbaar lichaam en bij het instellen van een bestuurscommissie.

Tot slot is de invloed van de raden op het functioneren van het openbaar lichaam vergroot door een evaluatiebepaling in de GR op te nemen. Het Algemeen Bestuur zal nadrukkelijker dan nu het geval is het resultaat van uitgevoerde evaluaties rapporteren aan de deelnemers.

De overige wijzigingen van de GR dragen een min of meer technisch karakter. Deze wijzigingen zijn ook terug te vinden in de GR van andere openbare lichamen waaraan de colleges/raden deelnemen en die onlangs zijn gewijzigd. De GR van de GGD is gemodelleerd naar de voorbeelden van die andere uitvoeringsorganisaties. Achterliggende gedachte daarbij is dat een eenduidige redactie van complexe regelingen zoals die van een openbaar lichaam bijdraagt aan een beter begrip van dit soort verbonden partijen.

De gelegenheid is tot slot te baat genomen om enige overige wetstechnische onvolkomenheden te herstellen.

Voorstel:

- toestemming te geven aan het college van burgemeester en wethouders tot het treffen van een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost, conform bijgevoegd ontwerp.